

Raport o stanie realizacji zadań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w IV kwartale 2002 r.

Raport o stanie realizacji zadań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w IV kwartale 2002 r.

W wykonaniu ustaleń podjętych na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 28 listopada 2000 r. Minister Nauki - Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych przedkłada niniejszy raport obrazujący stan realizacji zadań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w czwartym kwartale 2002 r. Obowiązek ten wynika z przyjętego przez Radę Ministrów stanowiska wobec uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2000 r. w sprawie budowania podstaw społeczeństwa informacyjnego w Polsce oraz dokumentu "*Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce*".

Niniejszy raport przygotowany został na podstawie informacji przedłożonych przez resorty oraz instytucje zaangażowane w proces budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce.

1. Prace związane z wprowadzeniem działu administracji rządowej „informatyzacja”

W związku z wprowadzeniem z dniem 1 lipca 2002 r. działu administracji rządowej *informatyzacja*, Minister Nauki – Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych, wydał w dniu 24 października 2002 r. zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego urzędowi Komitetu Badań Naukowych. Utworzone zostały dwa nowe departamenty, w kompetencjach których pozostają sprawy informatyzacji: Departament Systemów Informatycznych Administracji Publicznej oraz Departament Promocji Społeczeństwa Informacyjnego.

W dniu 15 listopada 2002 r. został przekazany do uzgodnień międzyresortowych przygotowany w urzędzie Komitetu Badań Naukowych projekt ustawy o informatyzacji działalności organów władzy publicznej. Celem projektowanej ustawy jest wyposażenie ministra właściwego do spraw informatyzacji w narzędzia prawne umożliwiające określenie standardów technicznych dla systemów teleinformatycznych o publicznym zastosowaniu, koordynację działań w zakresie informatyzacji poprzez nadzorowanie i kontrolę głównych i sektorowych projektów informatycznych, przygotowanie i aktualizację Strategicznego Planu Informatyzacji. Ponadto ustawa ma prowadzić do ujednoczenia terminologii informatycznej w polskim prawodawstwie oraz wprowadzenia możliwości elektronicznej obsługi obywateli.

2. Przygotowania do Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego (Genewa, 10-12 grudnia 2003 r., Tunis, 2005 r.)

W dniach 7-10 listopada 2002r. w Bukareszcie odbyła się Paneuropejska Konferencja Ministerialna, będąca elementem regionalnych przygotowań do Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego (WSIS). Miała ona na celu m.in. wzmocnienie współpracy międzynarodowej, której efektem będzie wypracowanie i przyjęcie przez państwa Europejskiej Komisji Gospodarczej dokumentów programowych w zakresie społeczeństwa informacyjnego. W skład polskiej delegacji, której przewodniczył pan Wojciech Szewko, Podsekretarz Stanu ds. informatyzacji w urzędzie Komitetu Badań Naukowych, weszli przedstawiciele Ministra Finansów, Ministra Infrastruktury, Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Edukacji Narodowej i

Sportu. W konferencji wzięli również udział polscy przedstawiciele nauki i przemysłu.

3. Powszechny dostęp do informacji

W Komitecie Badań Naukowych została utworzona pilotażowa wersja uniwersalnego Portalu Nowych Technologii – www.informatyzacja.gov.pl. Witryna ta jest wykorzystywana do komunikacji z użytkownikami Internetu w zakresie IT, do prezentowania rozwiązań i zastosowań systemów informatycznych oraz do promocji społeczeństwa informacyjnego. Opracowana została wstępna koncepcja projektu „Wrota Polski”, który przewiduje rozwój świadczenia przez organy administracji publicznej usług przy pomocy nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT).

W ramach projektu zostanie zbudowany zintegrowany system informatyczny, umożliwiający świadczenie usług publicznych drogą elektroniczną przez administrację różnych szczebli. Trwają prace nad pilotażowym wdrażaniem projektu w poszczególnych regionach (m.in. „Wrota Małopolski”, „Wrota Podlasia”). W dniu 25 września 2002 r. zostało podpisane Porozumienie pomiędzy Ministrem Nauki - Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych, Województwem Małopolskim reprezentowanym przez Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Wojewodą Małopolskim. Celem Porozumienia jest przyspieszenie realizacji programu pilotażowego regionalnego systemu informacyjnego "Wrota Małopolski".

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji opracowywane są zmiany menu przedmiotowego i struktury centralnej portalu Biuletynu Informacji Publicznej w celu zwiększenia jego funkcjonalności. Przedstawiciel MSWiA uczestniczył w cyklicznych spotkaniach seminaryjnych z samorządami gmin, powiatów, województw i in. w celu przybliżenia zasad stosowania przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej.

W Ministerstwie Finansów prowadzono prace nad uruchomieniem portalu, zawierającego moduł internetowy i intranetowy. Przeprowadzono przetarg i wybrano wykonawcę.

Na stronie Rządowego Centrum Studiów Strategicznych poszerzony został zbiór opracowań oraz uruchomiona została zakładka „Zamówienia publiczne”. Ponadto rozbudowano strony dotyczące I Kongresu Demograficznego w Polsce oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Prognozowania Popytu na Pracę.

W ramach rozbudowy serwisu internetowego Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej uruchomiono program „Unia Europejska – studium Internetu”, przygotowano serwis tematyczny dla bibliotekarzy oraz serwis „Niepełnosprawni w UE”. Uruchomiono również internetowy katalog zasobów Biblioteki Depozytowej Wspólnot Europejskich oraz udostępniono wszystkie numery publikacji „Biuletyn Analiz UKIE”. Zakończono prace nad internetową bazą danych pytań i odpowiedzi wspomagającą proces informowania społeczeństwa o członkostwie Polski w Unii Europejskiej. Powstał także system wysyłania poczty elektronicznej do subskrybentów serwisu internetowego urzędu. Uruchomiono również 16 regionalnych serwisów internetowych zawierających m.in. informacje o szkoleniach, konferencjach, punktach informacyjnych i o prowadzonych w regionie projektach współfinansowanych przez UE.

W Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej przygotowano nowy serwis informacyjny *tablica ogłoszeń*, zawierający stałe komunikaty kierowane do urzędów pracy. W ramach programu *euroguidance* zaprojektowano i podjęto realizację serwisu informacyjnego *Narodowe Centrum Zasobów Poradnictwa Zawodowego*. Zakończono fazę testów ogólnopolskiego serwisu ofert pracy *Platforma ePULS*. Programem pilotażowym objęto 15 urzędów pracy. Ponadto opracowano i zrealizowano oprogramowanie dla pilotażowej partii kiosków informacyjnych.

W październiku 2002 r. Ministerstwo Zdrowia uruchomiło nowy portal (<http://www.mz.gov.pl>), obejmujący oprócz kilkunastu działów tematycznych zawierających

łącznie blisko sto podtematów, dwa działy („Informacje dla pacjentów” oraz „Informacje dla świadczeniodawców”) adresowane bezpośrednio do określonych grup użytkowników. Każda podstrona wyposażona jest w formularz opinii i komentarzy, umożliwiający internautom przekazywanie opinii dotyczących publikowanych informacji. Ministerstwo Zdrowia zamieszcza na swoich stronach internetowych wzory dokumentów, które ułatwiają obywatelom załatwienie spraw urzędowych. Na stronach serwisu znajdują się m.in. linki umożliwiające pobranie wniosku o leczenie lub badania diagnostyczne ubezpieczonego poza granicami kraju oraz karty zgłoszenia sprzeciwu na oddanie po śmierci tkanek i narządów do Centralnego Rejestru Sprzeciwów. Na stronie internetowej urzędu zamieszczane są również projekty aktów normatywnych.

W Centralnej Bibliotece Rolniczej (CBR) aktualizowano i rozbudowywano stronę w języku angielskim AgroWeb Poland, będącą częścią AgroWeb CEE Network - sieci rolniczych stron internetowych krajów Europy Środkowej i Wschodniej (m.in. opracowano nową podstronę tematyczną AgroWeb poświęconą informacji naukowej w rolnictwie, przygotowano kolejną partię danych do bazy ISRED-PL dotyczących instytutów naukowych oraz doskonalono polską wersję interfejsu. Zbudowano i udostępniono w Internecie katalog biblioteczny (OPAC) CBR oraz zaktualizowano katalog polskich rolniczych stron www InfoRol.

Zmodernizowano System Informacji o Badaniach Rolniczych SIBROL i opracowano charakterystyki wyszukiwawcze w języku polskim dla 392 prac badawczych rozpoczętych w roku 2001 oraz charakterystyki wyszukiwawcze w języku angielskim do 430 prac.

W Morskim Instytucie Rybackim (MIR) w Gdyni podjęto działania dotyczące koordynacji międzynarodowego systemu informacji ASFIS FAO/CSA (przygotowywanie polskich danych wejściowych). Ponadto MIR zmodernizował swoją stronę internetową w celu poprawy jej funkcjonalności i przejrzystości oraz opracował na CD-ROM multimedialną prezentację Muzeum Oceanograficznego i Akwarium Morskiego MIR. Przygotowano także stronę internetową „Nasz Bałtyk”, popularyzującą wiedzę na temat Bałtyku ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ochrony środowiska.

Ministerstwo Środowiska uaktualniło stronę poświęconą RIO+10 o informacje na temat Światowego Szczytu w sprawie Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu. Strony internetowe Ministerstwa prezentują również akty wykonawcze do ustawy Prawo Wodne oraz ważniejsze wydarzenia z zakresu gospodarki wodnej.

W celu doskonalenia obiegu informacji, sprawdzenia przygotowania właściwych komórek do współpracy z mediami i informowania społeczeństwa, pracownicy Ministerstwa brali udział w ćwiczeniach aplikacyjnych WODA 2002, dotyczących działania organów i struktur władzy oraz służb w sytuacji katastrofalnej powodzi. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej opracował dwa poradniki: „Zagrożenia naturalne” (przeznaczony głównie dla dziennikarzy) i „Współpraca z mediami” (przeznaczony dla służb antykrzysowych). Instytut utworzył również serwis internetowy Wielka Woda www.powodz.info.

Powstają strony internetowe Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, na których dostępne są m. in. informacje o zakresie i strukturze działania RZGW, obiektach hydrotechnicznych, ochronie przeciwpowodziowej, współpracy międzynarodowej, aktach prawnych i zamówieniach publicznych.

Departament Geologii i Koncesji Geologicznych Ministerstwa Środowiska kontynuował we współpracy z Państwowym Instytutem Geologicznym działania w zakresie organizacji i funkcjonowania systemów informacyjnych, gromadzących różnego rodzaju dane geologiczne, pogrupowane w szeregu baz tematycznych oraz w bazie centralnej (System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS, będący podstawą bilansowania zasobów kopalin w Polsce oraz przygotowywania wszelkich materiałów dotyczących gospodarki surowcami mineralnymi; Bank Danych Hydrogeologicznych HYDRO, gdzie gromadzone są wszelkie informacje z zakresu prac hydrogeologicznych prowadzonych w Polsce; Rejestr Obszarów

Górnicy; Baza Koncesji Geologicznych; Centralny Bank Danych Geologicznych, łączący bazy tematyczne w jedno spójne narzędzie). Bazy te są systematycznie uzupełniane o bieżące informacje, trwają także prace nad ich uzupełnieniem o dane nie posiadające dotychczas reprezentacji cyfrowej.

Na stronach www Ministerstwa publikowane są również informacje dotyczące prawodawstwa geologicznego i górniczego, koncesji geologicznych, publikacji i wydawnictw kartograficznych, o organizowanych przetargach na prace geologiczne oraz o publicznych odbiorach prac geologicznych. Ponadto na stronie zamieszczono wykaz osób, które uzyskały uprawnienia do wykonywania prac geologicznych określonych w ustawie Prawo geologiczne i górniczne, pytania egzaminacyjne do przeprowadzenia egzaminu testowego dla osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji, a także wstępne informacje dotyczące tytułu Geologa Europejskiego Europejskiej Federacji Geologów.

Centrum Informacji o Środowisku prowadzi publicznie dostępny wykaz danych, o którym mowa w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, w formie zbioru kart opisujących poszczególne dokumenty (m. in. decyzje, wnioski, polityki, strategie, prognozy, raporty, wyniki prac badawczych), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie określenia wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie. W końcu grudnia 2002 r. Centrum rozpoczęło działania mające na celu uruchomienie własnej strony internetowej i stworzenie komputerowej bazy danych umożliwiającej udostępnienie w sieci Internet publicznie dostępnego wykazu danych.

Zakończone zostały prace nad nowymi stronami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wdrożony został system, który pozwala na automatyczną aktualizację treści na stronach poprzez skróty PHP. Wprowadzono dział aktualności, który zawierał będzie informacje na temat najnowszych wydarzeń w GIOŚ oraz opis przeprowadzonych zmian w poszczególnych działach portalu. W dziale tym zawarte będą także informacje o prowadzonych w GIOŚ przetargach. Serwis zawiera również bazę danych wydawnictw PMS umożliwiającą wyszukanie książek wydanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska w serii „Biblioteka Monitoringu Środowiska” w latach 1992 - 2002.

Rozpoczęto również wdrażanie nowej bazy danych JPOAT, w której gromadzone są dane o emisji zanieczyszczeń do powietrza zbierane we wszystkich wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska oraz delegaturach WIOŚ. W chwili obecnej baza jest w fazie testów, jej uruchomienie przewidziane jest w I kwartale 2003 r.

W ramach strony www Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej wdrażana jest nowa technologia zapewniająca możliwość rozproszonego redagowania informacji dla przygotowanego nowego portalu, opartego w swej strukturze o zastosowanie nowoczesnego protokołu xml.

Ministerstwo Infrastruktury udostępniło platformę sprzętową pod portal informacyjny *Infrastruktura - klucz do rozwoju*.

Polska Akademia Nauk rozpoczęła prace związane z przejściem administracji domeną pan.pl, która będzie administrowana przez Kancelarię PAN, i zakupiono nowy sprzęt komputerowy. Przeprowadzono również reorganizację stron internetowych Polskiej Akademii Nauk, aby umożliwić szybszy dostęp do aktualnych informacji o tej instytucji.

4. Edukacja informatyczna

W ramach projektu Phare 2000 „Krajowy system szkolenia zawodowego” Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej prowadziło prace nad opracowaniem i wdrożeniem modułowych programów szkolenia zawodowego w dziedzinie technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz ich stosowania w różnych sferach działalności zawodowej, w tym w

zakresie obsługi unijnych teleinformatycznych systemów sektorowych. Projekt obejmuje ponadto prace nad utworzeniem komputerowej bazy danych o modułowych programach szkolenia zawodowego, w tym o programach szkoleń w dziedzinie technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz o instytucjach realizujących te programy. W ramach realizacji projektu, po zakończeniu postępowania przetargowego, dokonano wyboru kontrahenta i zawarto z nim umowę.

Ponadto w MPiPS trwały prace nad przygotowaniem listy tematycznej kursów, dla których będą opracowywane modułowe programy szkolenia zawodowego oraz sporządzono wstępny projekt listy tematycznej kursów, na której znalazło się m.in. 13 kursów z dziedziny obsługi komputera oraz 3 kursy z dziedziny usług w zakresie instalacji urządzeń telekomunikacyjnych. Prowadzono również prace nad tworzeniem komputerowej bazy danych o rynku usług szkoleniowych (m.in. poprzez rozszerzenie modułu Edukacja w programie komputerowym „Doradca 2000”). W 2002 r. w ramach aktualizacji 99 charakterystyk zawodowych przetestowano możliwość transmisji pocztą elektroniczną poszczególnych plików archiwalnych z programu „Doradca 2000”, opracowywanych przez doradców z Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Wojewódzkich Urzędach Pracy i scalania ich w centralną bazę danych.

Prowadzono działania na rzecz doskonalenia umiejętności zwiększających szansę zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez szkolenie z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych gwarantujących uzyskanie tytułu kwalifikowanego.

Realizowany jest pilotażowy program celowy wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych w poszukiwanych innowacyjnych zawodach wykorzystujących techniki informatyczne „Telepraca” w województwach: lubelskim, pomorskim, wielkopolskim i dolnośląskim. Umowy o szkolenie zawarto z 385 osobami niepełnosprawnymi.

W ramach kontynuacji prac nad Sektorowym Programem Operacyjnym Rozwoju Zasobów Ludzkich, dotyczącym wykorzystania środków UE na dostosowanie oferty edukacyjnej szkół i placówek kształcenia ustawicznego dla potrzeb rynku pracy, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu wspólnie z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej opracowało kolejną wersję programu, rozszerzając działania realizowane w ramach priorytetu dotyczącego upowszechniania niestacjonarnego kształcenia i szkolenia zawodowego z wykorzystaniem Internetu. W najnowszej wersji obejmują one: przygotowanie programów i obudowy technodydaktycznej kształcenia na odległość, przygotowanie kadry dydaktycznej do kształcenia na odległość, promocję kształcenia na odległość oraz monitorowanie funkcjonowania kształcenia na odległość.

Do końca 2002 r. wyposażono w pracownie komputerowe 633 gimnazja (6330 komputerów: pracownie 10-stanowiskowe połączone siecią lokalną z dostępem do Internetu), 575 szkół ponadgimnazjalnych (10150 komputerów: 16-stanowiskowe pracownie komputerowe i 4-stanowiskowe multimedialne centra informacji połączone siecią lokalną z dostępem do Internetu) i 95 gimnazjów specjalnych (570 komputerów: 6-stanowiskowe pracownie komputerowe). Ponadto wyposażono w przykładowe pakiety oprogramowania edukacyjnego 1511 gimnazjów i 952 szkoły ponadgimnazjalne. Rozpoczęto procedury przetargowe na dostarczenie pracowni komputerowych do kolejnych 400 szkół ponadgimnazjalnych.

Przeprowadzono szczegółowe konsultacje ze stroną holenderską dotyczące realizacji przez Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej oraz MENiS projektu pt. *"Strategia uznawania europejskich kwalifikacji zawodowych w ramach systemu ogólnego"* oraz kontynuowano działania przygotowujące Biuro do pełnienia roli ośrodka informacji o uznawaniu kwalifikacji dla wykonywania zawodów regulowanych, tak aby zapewnić obywatelom Polski i Unii Europejskiej dostęp do kompleksowej informacji w tym zakresie. Kontynuowano również współpracę w ramach inicjatywy europejskiej, do której polskie szkoły przystąpiły w roku szkolnym 1999/2000 "Europe @t School - Internet Award

Scheme".

Ministerstwo kontynuowało ponadto realizację programów Unii Europejskiej *Leonardo da Vinci* i *SOCRATES* w szczególności w zakresie zastosowań technologii informacyjnych i komunikacyjnych w edukacji. Poprzez rozpowszechnianie publikacji "Otwarta przestrzeń edukacyjna. Kształcenie drogą elektroniczną. Edukacja przez całe życie" Ministerstwo promowało dwie kluczowe inicjatywy Wspólnoty Europejskiej: "e-learning" i "lifelong learning".

Ministerstwo Obrony Narodowej prowadzi komputerowo wspomagane ćwiczenia i treningi sztabowe. Trwają prace nad budową Resortowego Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych oraz projektowany jest resortowy system symulacyjnego wspomaganie szkolenia operacyjnego. Ponadto odbywają się cykliczne specjalistyczne szkolenia, kursy i studia informatyczne w zakresie użytkowania systemowego oprogramowania komercyjnego oraz procedur obsługi dziedzinowych systemów informatycznych eksploatowanych w resorcie obrony narodowej.

5. Zmiana struktury zatrudnienia

W ramach projektu Phare 2000 „Krajowy system szkolenia zawodowego” Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej prowadziło prace nad standardami kwalifikacji zawodowych dla wybranych zawodów z zakresu zastosowań technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz komputerową bazą danych o standardach kwalifikacji zawodowych. Dokonano analizy materiałów źródłowych pomocnych w ustaleniu listy 40 zawodów, dla których należy opracować tandardy, określono kryteria wyboru tych zawodów oraz sporządzono i przekazano wykonawcy ich listę. Znalazły się na niej m.in. następujące zawody z zakresu zastosowań technologii informacyjnych i komunikacyjnych: technik telekomunikacji, technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych, monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, technik informatyk, technik mechatronik, grafik komputerowy.

Ponadto w grudniu 2002 r. zakończono aktualizację charakterystyk zawodów dla szeregu zawodów i specjalności z zakresu zastosowań technologii informacyjnych i komunikacyjnych (technik informatyk, operator sprzętu komputerowego, programista baz danych, programista aplikacyjny, administrator sieci informatycznej, administrator baz danych, analityk systemów komputerowych, inżynier budowy systemów komputerowych, inżynier obsługi systemów komputerowych, projektant systemów komputerowych).

W ramach wdrażania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, prowadzonego przez Międzyresortowy Zespół ds. Prognozowania Popytu na Pracę przy Rządowym Centrum Studiów Strategicznych opracowana została „*Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*”.

Systematycznie aktualizowano komputerową bazę danych o rynku pracy zawierającą m.in. pakiet materiałów o charakterze informacyjno-doradczym prezentujących ofertę urzędów pracy dla różnych adresatów.

W październiku 2002 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Komitetem Badań Naukowych, zorganizowało konkurs o granty na utworzenie Gminnych Centrów Informacji. Będą to placówki ukierunkowane na aktywizację młodych ludzi oraz społeczności lokalnych oraz ożywienie lokalnego rynku poprzez zapewnienie łatwego dostępu do nowoczesnych technologii informacyjnych. GCI dysponować będą informacjami o ofertach pracy, możliwościach podjęcia działań o charakterze wolontariackim, zawodach, szkołach i instytucjach szkolących, warunkach i procedurach uruchamiania własnej działalności gospodarczej, a także podstawowymi informacjami z zakresu prawa pracy, praw i obowiązków bezrobotnego, integracji europejskiej (w szczególności dostępu do rynków pracy

w innych krajach) oraz adresami urzędów pracy i innych organizacji świadczących pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Informacje te mają być udostępniane m.in przy pomocy Internetu.

Ministerstwo wspierało środkami Funduszu Pracy inicjatywy osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej w sektorze usług z zakresu zastosowań technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W ramach Programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca” realizowany jest pod patronatem Ministerstwa projekt „Moja pierwsza firma”. Program, adresowany do przyszłych przedsiębiorców oraz osób, które zamierzają podnieść swoje kwalifikacje dla sprostania wymaganiom pracodawców w zakresie prowadzenia firmy, prowadzony jest w czterech powiatach o najwyższej stopie bezrobocia. W IV kw. 2002 r. prowadzona była promocja projektu oraz nabór kandydatów do fazy pilotażowej, która trwać będzie od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 r. W wyniku rekrutacji, która zakończyła się w dniu 6 grudnia 2002 r., zakwalifikowane zostało 100 osób. Ponadto Ministerstwo kontynuuje realizację programu „Telepraca”, w ramach którego przyjmowane są wnioski pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem przeszkolonych osób niepełnosprawnych.

6. Dokument i gospodarka elektroniczna

Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej przygotowuje projekt rozporządzenia ministra właściwego ds. gospodarki w sprawie określenia trybu uiszczania i wysokości opłat za przechowywanie dokumentów i danych związanych z wykonywanymi usługami certyfikacyjnymi przez kwalifikowany podmiot świadczący te usługi, w przypadku zaprzestania przez ten podmiot działalności. W ramach prac przeprowadzono dodatkowe konsultacje zarówno z podmiotami zainteresowanymi świadczeniem usług certyfikacyjnych, jak i z Centrum Zaufania i Certyfikacji CENTRAST S.A., a także przygotowano wstępny projekt rozporządzenia.

W Ministerstwie przeprowadzona została analiza i weryfikacja wniosku Prezesa Narodowego Banku Polskiego o upoważnienie przez ministra właściwego ds. gospodarki Centrum Zaufania i Certyfikacji CENTRAST S.A. do wykonywania części zadań wynikających z ustawy o podpisie elektronicznym w jego imieniu. W dniu 14 listopada 2002 r. Minister Gospodarki wydał upoważnienie w tym zakresie. Ponadto prowadzone były działania organizacyjno-techniczne umożliwiające przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne (zostały złożone 4 pierwsze wnioski w tym zakresie). Z dniem 30 grudnia 2002 r. jeden podmiot uzyskał wpis do rejestru i rozpoczął świadczenie usług certyfikacyjnych.

Podjęto także prace związane z analizą i oceną funkcjonowania systemu podpisu elektronicznego w Polsce w kontekście rozwiązań przyjętych w ustawie o podpisie elektronicznym, postulatów zgłaszanych przez zainteresowane środowiska, a także działań legislacyjnych dotyczących wydania aktów wykonawczych. Analogiczne przeglądy ustawodawstw krajowych w zakresie podpisu elektronicznego prowadzone są w Komisji Europejskiej, co wynika z postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 w sprawie ramowych warunków Wspólnoty dla podpisu elektronicznego (99/93/WE).

W ostatnim kwartale ubiegłego roku przygotowano ponadto broszurę popularyzującą stosowanie podpisu elektronicznego - zarówno w obrocie gospodarczym, jak i w administracji państwowej. Publikacja ta zostanie przekazana wszystkim organom administracji państwowej - również szczebla samorządowego, a także organizacjom zrzeszającym i wspierającym przedsiębiorców.

Ministerstwo Infrastruktury bierze udział w pracach nad systemem bankowości elektronicznej

„enbepe” oraz nad Zintegrowanym Systemem Księgowym, które zapewnią nowoczesną obsługę klientów Narodowego Banku Polskiego i budżetu państwa. System umożliwia zdalny dostęp do najważniejszych usług bankowych: składania zleceń przelewów bankowych z bieżącą lub przyszłą datą realizacji, jak również zleceń przelewów ZUS. Ponadto klient może uzyskać z banku informacje o stanie sald na rachunkach własnych, o środkach do dyspozycji, a także o ilości i wysokości operacji przeprowadzonych na rachunkach własnych. Rozwiązanie pozwala pobrać z banku w formie elektronicznej wyciągi bankowe, tabele kursowe oraz informacje o stanie złożonych zleceń przelewów. Ponadto system umożliwia dostęp do poczty elektronicznej w celu korespondencji z bankiem i wizualizację danych w postaci różnych zestawień, z możliwością ich filtrowania, sortowania i prezentowania w postaci wykresów.

7. Zamówienia publiczne

W ramach realizacji projektu Phare 2001 „*System Zamówień Publicznych*” Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce przekazało do zatwierdzenia przez Komitet Sterujący w Komisji Europejskiej projekt umowy współpracy twinningowej między Urzędem Zamówień Publicznych oraz włoskim Ministerstwem Polityk Wspólnotowych. Kontynuowane są prowadzone przez UZP działania, m.in. w zakresie systemu SIMAP.

8. Informatyzacja administracji

W dniu 4 grudnia 2002 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komisarz ds. Przedsiębiorczości i Społeczeństwa Informacyjnego w Komisji Europejskiej podpisali Memorandum Porozumienia w sprawie udziału Rzeczypospolitej Polskiej w Programie IDA II (*Interchange of Data Between Administrations*). Polska jest drugim obok Słowenii krajem kandydującym, który przystąpił do wspomnianego programu jeszcze przed akcesją. W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji zakończono prace nad wdrożeniem Ogólnopolskiej Ewidencji Wydanych i Utraconych Dowodów Osobistych (baza została uruchomiona w dniu 1 stycznia 2003 r.). Prowadzono również prace techniczne nad uruchomieniem systemu wydawania paszportów konsularnych, a także prace koncepcyjne nad systemem Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK), Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) oraz modernizacji sieci PESEL-NET w celu dostosowania jej do określonych przez IDA wymogów dla krajowych sieci transmisji danych przyłączonych do sieci transmisji danych UE-TESTA. Zarządzeniem nr 90 Prezesa Rady Ministrów powołany został międzyresortowy Zespół do opracowania wieloletniego programu bezpieczeństwa i ratownictwa w standardzie TETRA opracował i przedstawił do akceptacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji studium analityczne modeli ogólnokrajowego systemu radiokomunikacyjnego w zakresie kosztów budowy i eksploatacji przy uwzględnieniu różnych rozwiązań operatorskich i własnościowych systemu wraz z projektem programów finansowania i koncepcji wdrażania systemu.

Prowadzono działania w zakresie budowy: systemu informacyjnego „Koncesje i nieruchomości”, interaktywnego systemu składania skarg i wniosków dla obywateli w oparciu o platformę internetową, centrum Internet/Intranet w celu ujednoczenia nadzoru nad dostępem komórek organizacyjnych do zasobów Internetu i Intranetu oraz zapewnienia komunikacji z obywatelem.

Ponadto prowadzone były prace związane z podłączeniem jednostek Państwowej Straży Pożarnej do szkieletowej sieci resortowej oraz z wdrażaniem systemu bezpieczeństwa sieci. Trwały prace nad ujednoczeniem zasad i stworzeniem procedur elektronicznej wymiany

informacji pomiędzy służbami dyżurnymi odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne i ochronę środowiska (Państwowa Straż Pożarna, Policja, służba zdrowia itp.) w celu opracowania jednolitej struktury informacyjnej na potrzeby podejmowania decyzji przez organy rządowe i samorządowe w sytuacjach kryzysowych. W ramach tych prac prowadzone są uzgodnienia z instytucjami zainteresowanymi wdrożeniem oprogramowania służącego poprawie bezpieczeństwa obywateli. Opracowano również „Metodykę wymiany informacji i prognozowania skażeń w sytuacji użycia broni masowego rażenia”, która zostanie przekazana do wykorzystania w jednostkach PSP i Wydziałach Zarządzania Kryzysowego Urzędów Wojewódzkich. Podpisano porozumienie pomiędzy Komendą Główną PSP i Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej w sprawie elektronicznej wymiany danych hydrometeorologicznych. W Krajowym Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności zakończono testowanie systemu do zbierania i wizualizacji danych o stanach powodziowych. Prowadzone są prace nad rozbudową tego systemu o moduły dotyczące ewakuacji ludności i mienia oraz potencjalnych zagrożeń dla infrastruktury technicznej i drogowej na zagrożonych i objętych powodzią terenach. System zostanie nieodpłatnie przekazany do zainteresowanych instytucji.

Trwają prace nad projektem rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczącego organizacji, standardów sprzętowych oraz standardów wymiany informacji dla Centrów Powiadamiania Ratunkowego.

Ponadto prowadzone były działania nad stworzeniem bezpiecznego systemu wymiany informacji o przewozach substancji niebezpiecznych oraz nad systemem obiegu dokumentów (wymiany informacji w formie elektronicznej) na potrzeby Komendy Głównej PSP i jednostek systemu, nad wdrożeniem oprogramowania wymiany informacji o prowadzonych działaniach, ich wspomaganiu oraz o siłach i środkach będących w dyspozycji Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego (zakończono prace nad wdrożeniem programu „Katalog Sił i Środków”, służącego do zbierania informacji o siłach i środkach będących w dyspozycji Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego).

W MSWiA przygotowywana była także nowelizacja Kodeksu postępowania administracyjnego, która umożliwi wnoszenie przez obywatela podań, wyjaśnień, odwołań i zażaleń za pomocą poczty elektronicznej lub formularza umieszczonego na stronie internetowej urzędu. Podania te powinny być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Ministerstwo Finansów, we współpracy z Państwową Wytwórnią Papierów Wartościowych, prowadziło prace przygotowawcze do przyjmowania przez I Urząd Skarbowy w Krakowie deklaracji VAT-7 i PIT-5 w formie elektronicznej od 50 wybranych podmiotów.

Przewidywane jest ponadto wdrożenie elektronicznego obiegu dokumentów podatkowych w Urzędzie. Zakończono przygotowania do przejścia na początku 2003 r. we wszystkich urzędach skarbowych na jednolity system rachunkowości podatkowej POLTAX2B.

Zakończono pierwszy etap przetargu na system zbierający informacje o transakcjach zgłoszonych jako podejrzane do obsługi Głównego Inspektora Informacji Finansowej. Zbudowano i wdrożono system informatyczny do centralnej ewidencji wyników kontroli skarbowej dla Głównego Inspektora Kontroli Skarbowej. Opracowano również prototyp aplikacji Systemu Centralnej Rejestracji umożliwiającego prowadzenie rejestru podatników na poziomie centralnym.

Opracowano sposób inwentaryzacji sieci administracji celnej i koncepcję jej rozwoju.

Przyjęto plan działań w zakresie integracji sieci administracji podatkowej i administracji celnej na pierwsze miesiące 2003 r. i podjęto pierwsze działania. Uruchomiono ostatnią transzę wdrożenia systemu finansowo-księgowego ZEFIR w Izbach Celnym w Łodzi, Poznaniu, Warszawie i w Porcie Lotniczym Okęcie. Od początku 2003 r. system rozpoczął pracę w Izbach Celnym na terenie całego kraju. We wszystkich jednostkach organizacyjnych

Izby Celnej Kraków wdrożono System Wspomagania Przetwarzania Danych Zgłoszeń Celnych SAD – CELINA. Podpisano umowę z wykonawcą usług niezbędnych do wdrożenia CELINY w innych jednostkach organizacyjnych w ramach następnej transzy. Zakończono przygotowania do instalacji eurobramki umożliwiającej łączność z systemami informatycznymi administracji podatkowej i celnej krajów UE.

W Ministerstwie Zdrowia opracowany został projekt mający na celu założenie skrzynek poczty elektronicznej dla wszystkich zakładów opieki zdrowotnej, które posiadają w swojej strukturze jednostki stacjonarne, ażeby usprawnić komunikację pomiędzy wszystkimi podmiotami ochrony zdrowia. Beneficjentami tego projektu będą zakłady opieki zdrowotnej, Ministerstwo Zdrowia, Główny Urząd Statystyczny, Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia, organy rejestrowe, odpowiednie instytuty, regionalne centra zdrowia publicznego oraz konsumenci.

Kontynuowano prace związane z tworzeniem systemu Rejestru Zakładów Opieki Zdrowotnej. Obecnie trwają prace wdrożeniowe, których celem jest dostarczenie podmiotom zajmującym się prowadzeniem rejestrów zakładów opieki zdrowotnej, nowoczesnego narzędzia do tworzenia rejestrów na elektronicznych nośnikach i zapewnienie odpowiedniej agregacji, archiwizacji oraz prezentacji utworzonych danych poprzez Internet. Dane te będą stanowiły źródło informacji pomocne podmiotom zainteresowanym kształtowaniem polityki zdrowotnej, monitorowaniem zmian zachodzących w systemie ochrony zdrowia, a także będzie źródłem aktualnej informacji konsumenckiej dostępnej dla wszystkich zainteresowanych. Wykorzystując system Rejestru Zakładów Opieki Zdrowotnej opracowano również koncepcję budowy Rejestru Usług Szpitalnych.

Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia prowadziło ponadto prace nad Rejestrem Jednostek Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne - po przeprowadzeniu analizy przyjęto projekt systemu informatycznego. Rozpoczęto również działania przygotowawcze do budowy Rejestru Pielęgniarek i Położnych oraz nad projektem Uznawanie kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodów medycznych. W ramach projektu Program Zdrowotny - Bezpieczeństwo Żywności podjęto prace nad uruchomieniem systemu przekazywania informacji na temat żywności stanowiącej zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Przy Polskim Komitecie Normalizacyjnym powołana została Normalizacyjna Komisja Problemowa ds. Zastosowania Informatyki w Ochronie Zdrowia.

Ministerstwo Środowiska, przy współpracy Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, prowadziło prace nad systemem informacyjnym gospodarki wodnej, m.in. nad wspólnym standardem przechowywania i wymiany danych. Została powołana grupa robocza, która zajmuje się m.in. określeniem szczegółowego zakresu informacji, jakie powinny być gromadzone w katastrze wodnym dla regionów wodnych i obszaru kraju oraz analizą fizycznego modelu danych zbudowanego dla potrzeb Systemu Informatycznego Gospodarki Wodnej „WISMA” użytkowanego przez RZGW w Krakowie.

W Głównym Inspektoracie Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa trwały końcowe prace dotyczące rozwoju „Zintegrowanego Systemu Informacji w Ochronie Roślin” w ramach projektu Phare oraz ukończono budowę sieci lokalnej.

Główny Urząd Statystyczny kontynuował przygotowania infrastruktury technicznej dotyczącej statystyki do zadań związanych z poprawą jakości i bezpieczeństwa danych, ułatwienia użytkownikom dostępu do zasobów informacyjnych statystyki oraz ułatwienia łączności z Eurostatem (w obszarze dostosowania polskiego Systemu Informacji Statystycznej do wymagań UE i w ramach realizacji programu Phare 2001 oraz budżetu GUS). Opracowano specyfikacje techniczne do przetargu Phare 2001 na zakup aktywnych urządzeń sieciowych i nowych stacji roboczych, przygotowano specyfikacje techniczne na modernizację i rozwój Systemu Informacji Statystycznej służących do budowy hurtowni

danych statystycznych, kontynuowano prace nad budową statystycznego geograficznego systemu informacyjnego (GISTAT) dla potrzeb statystyki regionalnej, prowadzono prace nad przygotowaniem przetargu na operatora sieci WAN GUS. Kontynuowano prace zmierzające do wprowadzenia i stosowania formularzy elektronicznych oraz podpisu elektronicznego. GUS rozpoczął prace nad uruchomieniem w 2004 r. badań pilotażowych dotyczących wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w sektorze przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. Działania te są spójne ze wskazaniami Eurostatu i Komisji Europejskiej, które dążą do zacieśniania współpracy z krajami kandydującymi w obszarze statystyki społeczeństwa informacyjnego

Zakończono pierwszy etap budowy Zintegrowanego Systemu Informatycznego Ministerstwa Gospodarki, w ramach którego wdrożono elektroniczny system obiegu dokumentów, będący równocześnie systemem poczty wewnętrznej resortu. Trwa rozbudowa elektronicznej bazy danych informacji gospodarczej, zawierającej m.in. informacje na temat sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Kontynuowane są prace nad wdrożeniem „Strategii dla sektora elektronicznego do roku 2010”, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 7 stycznia 2003 r. Przygotowano szczegółowy harmonogram działań przewidzianych w strategii. Równolegle prowadzone są działania dla organizacji dobrowolnego systemu monitoringu rynku elektronicznego. Nadal prowadzone są prace w ramach programu wieloletniego „Niebieska optoelektronika”, ustanowionego na wniosek Ministra Gospodarki, którego głównym realizatorem jest Centrum Badań Wysokociśnieniowych PAN.

W związku z zakończeniem realizacji Projektu Celowego Zamawianego pt.: „Otwarty sieciowy system komunikacyjny integrujący automatyzację budynków” dokonano oceny projektu. Instytut Systemów Sterowania wdrożył system automatyzacji budynków. W AGH wykonano prototyp sieciowego systemu „OPENLon”.

Ministerstwo Środowiska współpracuje w zakresie systemów informacji o lasach z Biurem Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, Instytutem Badawczym Leśnictwa oraz Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych. Utrzymywana jest jednolita baza danych o zasobach leśnych w lasach prywatnych i lasach PGL Lasy Państwowe. W 2002 r. została przeprowadzona terenowa weryfikacja nowej metodyki wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasu dla lasów wszystkich kategorii własności. W przyszłości inwentaryzacja prowadzona wg tej metody będzie podstawowym narzędziem gromadzenia wskaźników charakteryzujących zasoby leśne kraju pod względem ilościowym i jakościowym.

Departament Inwestycji i Rozwoju Technologii MŚ koordynuje prace w zakresie opracowania zintegrowanego systemu baz danych dotyczącego wytwarzania i gospodarowania odpadami oraz gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Obecnie trwa procedura przetargowa na wyłonienie wykonawcy oprogramowania bazodanowego dla 16 Urzędów Marszałkowskich, które są zobowiązane do prowadzenia wojewódzkiej bazy danych, oraz dla Ministerstwa Środowiska, które ma prowadzić centralną bazę danych. System ten pozwoli na sprawne i kompatybilne przesyłanie danych pomiędzy poziomem wojewódzkim i centralnym oraz umożliwi dostęp społeczeństwa do informacji w zakresie gospodarki odpadami i opakowaniami.

W ramach programu Phare Ministerstwo realizuje projekt pn. „Opracowanie i wdrożenie bazy danych dotyczących ocen oddziaływania na środowisko”, oraz „Wzmocnienie polskiej administracji związanej z prawem ochrony środowiska”, który przewiduje zorganizowanie jednolitej ogólnopolskiej bazy danych, dostępnej w sieciach telekomunikacyjnych i zawierającej m.in. materiały szkoleniowe dla administracji samorządowej szczebla powiatowego oraz platformę wymiany informacji.

Centrum Informacji o Środowisku brało udział w pracach związanych z wykorzystującym możliwości bazy danych Enimpas „Systemem Raportowania” dla potrzeb Konwencji EKG

ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Konwencji z Espoo), umożliwiającym składanie przez Strony i Sygnatariuszy sprawozdań (raportów) z wdrażania Konwencji w formie elektronicznej.

Ministerstwo Obrony Narodowej sukcesywnie wdrażało efektywne standardy technologii informacyjnych i komunikacyjnych kompatybilnych z ich odpowiednikami stosowanymi w państwach NATO, zgodnie z opracowanym „*Wykazem obowiązujących i zalecanych standardów technologii informatycznych do stosowania w resorcie obrony narodowej na lata 2001-2003*”. Wdrażany jest informatyczny system informowania kierownictwa i zarządzania obiegiem informacji w jednostkach i komórkach organizacyjnych resortu obrony narodowej. Kontynuowana jest terytorialna rozbudowa infrastruktury czterech niezależnych sieci komputerowych do przechowywania, przetwarzania i przesyłania informacji jawnych (MIL-WAN), niejawnych (SEC-WAN), internetowych (INTER-MON) oraz wymiany informacji w ramach NATO (PL-NS NOAN). Skala i tempo systemowej rozbudowy sieci są skorelowane z planem wdrażania resortowych zintegrowanych systemów informatycznych przy zachowaniu wymaganej integracji tych systemów z systemami NATO oraz wybranymi specjalistycznymi systemami gospodarki narodowej, przede wszystkim z systemami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Kontynuowane jest również wdrażanie, doskonalenie i integracja resortowych specjalistycznych systemów informatycznych wspomagających procesy dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP i zarządzania resortem obrony narodowej. Projektowane są zintegrowane systemy informatyczne interoperacyjne z odpowiednimi systemami NATO, m.in. w zakresie zautomatyzowanych systemów dowodzenia i logistycznych systemów informatycznych. Trwały prace nad projektowaniem i wdrażaniem Zautomatyzowanego Systemu Kierowania Reagowaniem Kryzysowym (ALASKA), z zachowaniem wymaganej integracji z Krajowym Systemem Reagowania Kryzysowego. Kontynuowano wdrażanie i doskonalenie systemu zarządzania zasobami obronnymi (DRMM), komputerowo wspomagającego procesy planowania, programowania i budżetowania rozwoju Sił Zbrojnych RP. Prowadzone były prace w zakresie projektowania i wdrażania Zintegrowanego Systemu Zarządzania Zasobami Osobowymi Resortu Obrony Narodowej (PERSONEL). Trwała informatyzacja Terenowych Organów Administracji Wojskowej (WKU, WSzW), przy zachowaniu wymaganej wymiany informacji z systemami PESEL i CEPiK.

Zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej opracowane zostało „Studium Realizowalności Zintegrowanego Systemu Informatycznego Resortu Obrony Narodowej”. Ponadto prowadzone były prace w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa systemów i sieci komputerowych oraz opracowywania systemowych rozwiązań dotyczących oceny i usuwania zagrożeń systemów i sieci w sytuacjach kryzysowych oraz prowadzono systemową restrukturyzację organizacyjno-funkcjonalną resortowych struktur teleinformatycznych. Zakończona została budowa i modernizacji infrastruktury sieci rozległej p.p.u.p. Poczta Polska, w ramach której m.in. wykonano system infrastruktury sieci rozległej w ramach którego podłączono 2507 jednostkach okręgowych PP, w 12 jednostkach okręgowych PP wykonano system ochrony dostępu do sieci rozległej z Internetu i wdrożono system zarządzania – Tivoli.

W 131 urzędach pocztowych wdrożono system do obsługi okienek pocztowych Poczta Gdańsk. Łącznie w 2002 r. Poczta Gdańsk wdrożono w 1200 UP.

W ramach wdrażania usługi Telegram Poczty, świadczonej na bazie sieci rozległej Poczty Polskiej, 1 października 2002 r. zostało powołane Centrum Obsługi Telegramów (COT) z siedzibą we Wrocławiu, Centrum Obsługi Zastrzeżeń (COZ) z siedzibą w RUP Bydgoszcz oraz 53 punkty SZO, zajmujące się dystrybuowaniem usług telegraficznych do podległych urzędów pocztowych oraz koordynowaniem przepływu informacji.

W Ministerstwie opracowano założenia elektronicznego systemu pobierania opłat za przejazd

autostradami (ETC) w Polsce, który ma zostać wprowadzony w ciągu 2-3 lat.

W ramach prac nad Centralną Bazą Danych przeprowadzono rozmowy z Instytutem Budowy Dróg i Mostów oraz Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad na temat aktualizacji i unowocześnienia Centralnej Bazy Danych (CBD), która jest jednolitą i kompleksową bazą danych o transporcie. W obecnej postaci CBD zawiera: bazę danych Systemu Oceny Stanu Nawierzchni, Bazę Danych Generalnego Pomiaru Ruchu 2000, bazę danych wypadków drogowych za lata 2000-2001, bazę danych meteorologicznych z ogólnopolskiego systemu drogowych stacji pogodowych.

W Ministerstwie Infrastruktury opracowano oprogramowanie dla Systemu Bank Danych Drogowych (ogólna baza danych dotycząca aktualizacji sieci dróg, stanu technicznego, danych ewidencyjnych) oraz projekt techniczny i oprogramowanie dla Systemu Gospodarki Mostowej (baza danych dot. numerów inwentarzowych, lokalizacji obiektów, danych technicznych) i dla Systemu SOSN – System Oceny Stanu Nawierzchni (baza danych dot. stanu nawierzchni dróg, pomiarów technicznych). W ramach prac nad systemem ZIMAWin (system monitorująco-informacyjny dot. warunków na drogach zimą) została wykonana modernizacja oprogramowania. W zakresie systemu Utrudnienia Win i LatoWin (system monitorująco-informacyjny dot. utrudnień transportowych głównie dla transportu ciężkiego) wdrożono program instalacyjny na trzy poziomy zarządzania. Ponadto dokonano aktualizacji i konserwacji opracowanych dotychczas składników Centralnej Bazy Danych o Transporcie, rozbudowano Bazę o moduł zbierania danych z systemu Pogodowych Stacji Telemetrycznych oraz dodano moduł zbierania danych w systemie łączności GPRS. Zaproszono oferentów do składania listów intencyjnych na realizację bazy danych dla obrotu portowego.

W ramach projektu Phare prowadzone były prace przygotowawcze do umowy twinningowej między Rzeczpospolitą Polską a Wielką Brytanią. W zakresie poprawy bezpieczeństwa żeglugi morskiej poprzez budowę systemu ogólnopolskiej bazy danych i potwierdzanie autentyczności dyplomów polskich marynarzy, elektronicznego systemu rejestracji ładunków niebezpiecznych przewożonych morzem oraz elektronicznego systemu rejestracji pasażerów na statkach pasażerskich.

Rozpoczęto etap realizacji kontraktów zwartych pomiędzy Fundacją „Fundusz Współpracy” a wykonawcą oprogramowania Integrującej Platformy Elektronicznej (IPE) Systemu Wspomagającego Powszechną Taksację Nieruchomości (PTN), a także dostawcą sprzętu komputerowego oraz firmą odpowiedzialną za szkolenia pracowników urzędów centralnych i terenowych. Zakupiono również sprzęt teleinformatyczny niezbędny do włączenia ośrodków pilotażowych do sieci PESEL-NET, która wykorzystywana będzie do komunikacji. W ramach projektu MATRA II opracowane zostały i przyjęte wymagania funkcjonalne systemu, a także wyłoniony został wykonawca oprogramowania komputerowego. Opracowano również warunki techniczne rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej niezbędnej do funkcjonowania systemu.

Trwają prace nad Krajową Bazą Danych Ogólnogeograficznych zawierającą informacje o społeczeństwie, gospodarce, organizacji państwa, infrastrukturze technicznej strategicznego znaczenia i globalnych cechach środowiska przyrodniczego. W zakresie Topograficznej Bazy Danych opracowane zostały „Wytyczne techniczne TBD”.

W zakresie Systemu Informatycznego Monitoringu i Kontroli Finansowej SIMIK rozpoczęto studium analityczno-projektowe I-go etapu projektu generalnego Systemu.

Ponadto opracowano projekt informatyzacji Ministerstwa Infrastruktury w zakresie Systemu Zarządzania Dokumentami i innych systemów. Powstał też projekt nowego zarządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie powołania resortowego zespołu ds. koordynacji informatyzacji urzędów nadzorowanych i jednostek podległych wg. zarządzenia nr 2 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 marca 2001 r.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych kontynuowało współpracę z Systemem Informacyjnym

Schengen. Opracowana w MSZ nowa wersja programu wizowego dla konsulatów w ramach Nowej Polityki Wizowej została wdrożona w kilku urzędach konsularnych. Trwały też prace nad oprogramowaniem nowego, dostosowanego do potokowej organizacji pracy, programu wizowego, który zostanie wdrożony w 12 największych polskich urzędach konsularnych w ramach Nowej Polityki Wizowej na Wschodzie. Ponadto w ramach projektu Phare przygotowano dokumenty przetargowe na wykonanie systemu WIZA-KONSUL, składającego się z systemu bazodanowego WIZA (zawierającego informacje o złożonych aplikacjach wizowych, a także o wizach przyznanych, odmówionych i wydanych przez polskie urzędy konsularne) oraz z systemu Konsul (wspomagającego pracę urzędów konsularnych). Została opracowana Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia i uruchomiona została procedura przetargowa.

Trwa wdrażanie programu finansowo-księgowego wspólnego dla wszystkich placówek i centrali MSZ. W ramach bezpiecznego systemu transmisji teleinformatycznej *Cortesy* zrealizowano teletransmisję U3 pomiędzy Unią Europejską a Ministerstwem. Ponadto dokonano końcowego odbioru oraz rozliczenia systemu kadrowo-płacowego PERSON. Ministerstwo Skarbu Państwa wdrożyło system szyfrowanej transmisji danych pomiędzy ministerstwem a podmiotami gospodarczymi. W ramach rozszerzania funkcjonalności Zintegrowanego Systemu Informatycznego MSP przeprowadzono końcowe prace koncepcyjne nad opracowaniem nowego modułu funkcjonalnego do ewidencji akcji i udziałów Skarbu Państwa oraz nad opracowaniem nowego modułu funkcjonalnego do ewidencji mienia rzeczowego Skarbu Państwa. Ponadto rozpoczęto prace nad zapewnieniem serwisu administratorskiego dla Systemu Decyzyjnego, węzła teleinformatycznego oraz aplikacji Zintegrowanego Systemu Informatycznego MSP.

9. Rozwój rynku teleinformatycznego

Przy współdziałaniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości kontynuowane były działania w zakresie wspierania udziału małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce elektronicznej. W ramach ogólnopolskiego programu szkoleniowego stymulującego zakładanie małych przedsiębiorstw w listopadzie i grudniu 2002 r. odbył się cykl spotkań pt. „*Internet dla samorządów i organizacji wspierających lokalną przedsiębiorczość*”. Celem spotkań było omówienie studium przypadków pokazujących możliwości prowadzenia wspólnych przedsięwzięć samorządu i lokalnej społeczności biznesowej z wykorzystaniem Internetu jako narzędzia komunikacji. W 6 seminariach wzięło udział około 280 uczestników, głównie przedstawiciele samorządów. Elektroniczne wersje wszystkich prezentacji zostaną umieszczone na stronie internetowej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

W grudniu rozpoczęły się również przygotowania do udziału PARP w Narodowych Targach Komputer Expo 2003, gdzie pod patronatem PARP udostępniono dla przedsiębiorców trzydniowy blok szkoleniowy dotyczący wykorzystania Internetu w małej i średniej firmie oraz kwestii prawnych i technicznych związanych z nowymi technologiami. W czasie Komputer Expo zaprezentowano również programy pomocowe Unii Europejskiej, w tym nowy program dla MSP w ramach Phare 2001 „Spójność Społeczno Gospodarcza” skierowany do przedsiębiorstw rozpoczynających działalność w Internecie.

W ramach Phare 2001 Spójność Społeczno - Gospodarcza opracowano dokumentację do Programu Rozwoju Firm Internetowych. Dokumentacja (regulamin przyznawania dotacji, wytyczne dla wnioskodawców i dla akredytowanych wykonawców) oczekuje na akceptację Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej.

W grudniu 2002 r. zakończona została pilotażowa wersja systemu TISPE (Teleinformatycznego Systemu Promocji Eksportu), obejmująca rynek rosyjski. Obecnie trwają prace wdrożeniowe i testowe obejmujące funkcjonalność systemu, bezpieczeństwo

zasobów informacyjnych oraz jego integrację z istniejącymi zasobami informacyjnymi Ministerstwa. Strategicznym celem TISPE jest zapewnienie wsparcia informacyjnego oraz wiedzy w zakresie promocji eksportu małym i średnim przedsiębiorstwom oraz instytucjom gospodarczym, jak również gromadzenie informacji na temat procesów zachodzących w obszarze wymiany handlowej z zagranicą oraz tworzenie raportów i analiz jako wsparcia dla kształtowania polityki państwa w tym zakresie.

Ministerstwo dofinansowało udział polskich wystawców z branży IT i sektora elektronicznego na światowych imprezach targowo wystawienniczych, (m.in. Międzynarodowe Targi Techniczne - Bułgaria/Plovdiv - 30.09.-05.10, ELEC – Francja/Paryż 09-13.12, Międzynarodowe Targi Teherańskie - 01-09.10, Kable, przewody i akcesoria - Rosja/Moskwa - 01-04.10). Łącznie w 2002 r. dofinansowano 42 wnioski wystawców. Przygotowano projekt dokumentu *Program Wieloletni na lata 2003-2006 Tworzenie mechanizmów i struktur rozwoju elektronicznej gospodarki w Polsce*. Znaczna część zadań ujętych w Programie dotyczy upowszechniania wśród małych i średnich przedsiębiorstw wykorzystywania nowoczesnych narzędzi w prowadzeniu działalności gospodarczej. Projekt dokumentu powstał przy współudziale Instytutu Logistyki i Magazynowania. Ministerstwo Infrastruktury prowadziło prace nad nowelizacją ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz aktami prawnymi dotyczącymi usługi powszechnej w telekomunikacji (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia usług powszechnych; rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu realizacji obowiązku zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do usług powszechnych), dzierżawy łączów telekomunikacyjnych (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie usług dzierżawy łączów telekomunikacyjnych), gospodarki częstotliwościami (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 stycznia 2003 r. w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości).

10. Nauka i kultura

W dniu 21 grudnia 2002 r. została oficjalnie otwarta Polska Biblioteka Internetowa pod patronatem Ministra Nauki – Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych. Podstawowym jej celem jest wyrównanie szans dostępu do wiedzy osobom mieszkającym w małych miastach, wsiach czy innych regionach oddalonych od ośrodków akademickich i kulturalnych. Obecnie Polska Biblioteka Internetowa (www.pbi.edu.pl) oferuje swoim użytkownikom 150 pozycji, głównie lektur szkolnych oraz dzieł polskiej literatury klasycznej. Wkrótce zbiory zostaną wzbogacone o kolejne publikacje. Docelowo katalog PBI będzie obejmował podręczniki szkolne i akademickie, publikacje przeznaczone dla osób niewidomych, rękopisy muzyczne, pozycje kartograficzne, dzieła malarstwa, grafiki, fotografii oraz czasopisma i periodyki naukowe. Stworzone zostaną działy filmów naukowych i dokumentalnych, dział zasobów muzealnych oraz katalog zapisów spektakli teatralnych. Obecnie korzystanie z publikacji zamieszczonych na stronach internetowych PBI jest bezpłatne.

W dniach 4-6 listopada w Kopenhadze odbyła się kolejna edycja dorocznej konferencji IST (IST 2002 „Partnership for the Future”), współorganizowana przez Komisję Europejską. Integralną część konferencji stanowiła wystawa prezentująca europejskie techniki i produkty społeczeństwa informacyjnego. Polska prezentacja, koordynowana przez Komitet Badań Naukowych i Ośrodek Przetwarzania Informacji, obejmowała projekty przygotowane przez Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe, Rodan Systems S.A oraz Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego. Komitet Badań Naukowych prowadził prace związane z przystąpieniem Polski do programu

eContent, który ma na celu stymulowanie rozwoju i wdrażania europejskich zasobów informacyjnych w postaci cyfrowej w sieciach globalnych oraz promowanie różnorodności językowej w społeczeństwie informacyjnym. W dniu 15 listopada 2002 r. podpisane zostało Memorandum Porozumienia w sprawie przystąpienia Polski do programu. Kontynuowana była działalność Krajowego Punktu Kontaktowego programu, prowadzonego w Ośrodku Edukacji Niestacjonarnej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Działalność ta jest dofinansowywana ze środków budżetu nauki.

W dniu 29 października 2002 r. zostało podpisane Memorandum Porozumienia pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotą Europejską o udziale Polski w 6. Programie Ramowym Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji Unii Europejskiej, którego znaczącymi elementami są rozwój badań w dziedzinie technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz stymulowanie wykorzystania technik informacyjnych i sieciowych przez naukowców europejskich.

Realizując program rozwoju infrastruktury informatycznej nauki na lata 2001 – 2005 pt.: *PIONIER Polski Internet Optyczny – Zaawansowane Aplikacje, Usługi i Technologie dla Społeczeństwa Informacyjnego* środowisko naukowe kontynuuje budowę ogólnopolskiej sieci optycznej, w ramach przyznanych przez KBN środków finansowych na jej budowę.

Dotychczas zakończono budowę i przekazano do wstępnej eksploatacji trakty optyczne w relacjach: Warszawa – Białystok oraz Katowice-Opole-Wrocław-Zielona Góra – Poznań-Bydgoszcz. Inwestycja jest kontynuowana w relacji Bydgoszcz – Toruń – Elbląg – Gdańsk, oraz Warszawa – Sochaczew – Łódź – Częstochowa – Katowice. Ponadto realizowane są zadania budowy dowiązań w ośrodkach akademickich.

Równolegle rozpatrywane są wpływające do KBN wnioski jednostek naukowych o dofinansowanie projektów dotyczących usług i aplikacji dla społeczeństwa informacyjnego, w ramach realizacji programu *PIONIER*.

Kontynuowane jest dofinansowanie zadań z zakresu rozbudowy infrastruktury informatycznej, utrzymania centrów komputerów dużej mocy obliczeniowej i utrzymania miejskich sieci komputerowych oraz zapewnienia łączności do sieci *GÉANT*.

Rozwijane były bazy danych utrzymywane przez instytucje kultury, m.in. przez Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, Państwowe Muzeum Gross-Rosen, Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Narodowe w Warszawie i Muzeum Narodowe w Poznaniu.

Opublikowano w wersji elektronicznej (CD-ROM) wykaz polskich dzieł sztuki zagrabionych lub zaginionych w czasie działań wojennych

Biblioteka Narodowa podjęła szereg nowych inicjatyw związanych z rozwojem bibliotecznych usług internetowych, m.in. opracowana została nowa wersja witryny elektronicznej Biblioteki, rozpoczęto wdrażanie modułu udostępniania zbiorów w ramach zintegrowanego systemu bibliotecznego INNOPAC, który będzie umożliwiać zamawianie przez Internet książek ze zbiorów Biblioteki Narodowej. Rozpoczęto ponadto prace nad digitalizacją zbiorów własnych biblioteki (czasopisma polskie oraz najcenniejsze starodruki i rękopisy). Zbiory te będą dostępne na stronie internetowej Biblioteki Narodowej, a w przyszłości staną się częścią Polskiej Biblioteki Internetowej.

Instytut Adama Mickiewicza utworzył Portal Kultury Polskiej, prezentujący informacje w pięciu wersjach językowych (polska, angielska, francuska, hiszpańska, niemiecka). Portal zawiera linki do witryn wszystkich instytucji kultury w Polsce, a także dostępna kompleksową informację o kulturze polskiej w formie kalendarium i personaliów (twórcy, wykonawcy) ze wszystkich dziedzin kultury.

Prowadzona była aktualizacja strony pn. *Mapa kultury lokalnej*, zaprojektowanej przez Stowarzyszenie „Miasta w Internecie” w ramach projektu finansowanego przez Ministerstwo Kultury.

W Archiwach Państwowych trwają prace nad opracowaniem informatycznego systemu opisu

inwentaryzacji i udostępniania archiwów, zgodnego ze standardami UE. Ponadto Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych wspólnie z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową ukończyła w grudniu 2002 r. program skanowania, opisanie i udostępniania w Internecie szczególnie cennych dokumentów polskich archiwów państwowych. Kontynuowane są prace w zakresie opracowania w postaci elektronicznej i udostępnienia w Internecie informacji o zasobach archiwów państwowych.

Coraz szerzej wykorzystywana jest usługa eBilet, umożliwiająca zakup biletów do teatrów w całej Polsce. W sieci tej funkcjonuje obecnie większość polskich teatrów.

Ostatnia modyfikacja: 16 czerwca 2003 roku